

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 93
Konu : İstanbul Milletvekili
Celal DİNÇER'in
Yazılı Soru Önergesi

....../....../2013

93 12 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24/12/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-99558 sayılı yazınız

İstanbul Milletvekili Celal DİNÇER'in Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/13939 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (3 Sayfa)

17/12/2014

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN CELAL DİNÇER'İN
TBMM 7/13939 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI**

Dünya Bankası'nın, Dünya Kalkınma Göstergeleri 2012 Raporunda; metreküp başına sülfür dioksit miktarında 120 mikrogram değeri ile İstanbul, dünyada 7. sırada yer almıştır. Raporda 2050 yılına kadar kentlerde yaşayanların, dünya nüfusunun % 70'ini oluşturması ve bu durumun da hava kirliliği, trafik yoğunluğu gibi sorunları beraberinde getireceği öngörülmüştür. Yine Raporda partiküler maddelere maruz kalarak, yer seviyesindeki ozona bağlı erken ölümlerin sayısının iki katı olacağı, küresel olarak da hava kirliliğinin Dünya'da erken ölüm nedenleri arasında en başta gelen çevre faktörü haline geleceği vurgulanmaktadır. İstanbul'da nüfusun ve betonlaşmanın hızla arttığı düşünüldüğünde; hava kirliliği, trafik yoğunluğu gibi sorunların artacağı gerçeği de gün yüzüne çıkmaktadır.

SORULAR:

1-İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ilgili birimlerince yapılan hava kirliliği ölçüm testlerinde en son alınan değerler nedir? Son yıllardaki ortalama veriler nedir? Bu değerlerde değişiklik var mıdır? Varsa nedeni nedir?

2-Kış mevsimine girmekte olduğumuz bu günlerde ısınma amaçlı olarak kullanılan yakıtların hava kirliliği etkilerini artıracak gerçeği düşünüldüğünde ortaya çıkacak zararın asgari düzeye indirilmesi için hangi çalışmalar yapılmıştır? Alınan ya da almayı düşündüğünüz önlemler nelerdir?

3-Bu kirlilikte ısınma, karayolu, denizyolu, havayolu taşımacılığı ve benzerleri hangi oranlarda etkilidir?

4-İstanbul'a yapılması düşünülen 3. havaalanının bu tür kirlilikleri arttıracaklarını, özellikle içme suyu havzasını kirleteceğini düşünüyor musunuz? Bu havaalanının İstanbul atmosferi üzerindeki etkileri nasıl olacaktır?

CEVAPLAR:

1-İstanbul'da Büyükşehir Belediyesine ait 10 istasyon bulunmaktadır. Bu istasyonlar 2007 yılında Bakanlığımıza bağlı Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na dahil olmuştur. İstanbul'da bulunan ve Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na bağlı 10 istasyondan alınan veriler değerlendirildiğinde; kükürt dioksit (SO₂) ve partiküler madde (PM₁₀) ortalamalarında kış dönemi ve yıllık ortalamaların Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği'nde belirtilen sınır değerler arasında olduğu tespit edilmiştir.

Bu istasyonlarda çeşitli parametreler anlık olarak ölçülmekte, cihazlardan alınan saatlik ortalama ölçüm sonuçları Bakanlığımız www.havaizleme.gov.tr internet adresinde yayımlanmaktadır.

2-Isınma maksadıyla kullanılan katı yakıtlara ilişkin hususlar 13.01.2005 tarihli ve 25699 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği" ve 2010/14 sayılı "Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi" ile belirlenmiştir. İllerde kullanılacak yakıtlara ilişkin kriterler ayrıca İl Mahalli Çevre Kurulları tarafından ilgili yönetmelik ve genelge hükümlerine uygun olarak belirlenmektedir.

G

17/12/2014

İllerde satışa sunulan kömürler Valiliklerce (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri) ya da yetki devri yapılmış ise büyükşehir, merkez ilçe, il ve ilçe belediyelerince (kendi sınırları içinde) denetlenmekte olup, denetim sırasında kömürlerden numune alınarak yetkili laboratuvarlarda analizleri yaptırılmaktadır. Analiz sonuçlarının sınır değerleri sağlamaması durumunda söz konusu kömürler toplatılarak özellikleri sağlayan kömürlerle değiştirilmekte ve 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Bakanlığımız Hava Kalitesi İzleme Ağı tarafından elde edilen hava kirliliği verileri büyük önem taşımakta olup, bu değerler söz konusu Yönetmelik ve Genelge doğrultusunda Mahalli Çevre Kurullarının Kararlarına temel teşkil etmektedir.

Anılan mevzuat kapsamında İstanbul Valiliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce, İstanbul İlinde 2012 yılının ilk dokuz aylık döneminde 691 ton yerli ve 63.717 ton ithal olmak üzere toplam 64.408 ton katı yakıtın denetlendiği, denetlenen yakıtlardan 2.372 tonuna idari yaptırım ve 147.270,00 TL para cezası uygulandığı bildirilmiştir.

Bakanlığımızca hava kirliliği ile mücadelede katı yakıtların etkin bir şekilde denetimini sağlamak amacıyla 2006/19 sayılı Yetki Devri konulu genelge ile Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında İstanbul İlinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile büyükşehir belediyesi dışında; Adalar, Avcılar, Bakırköy, Beşiktaş, Beyoğlu, Bayrampaşa, Bağcılar, Çatalca, Eyüp, Esenler, Fatih, Gaziosmanpaşa, Kartal, Kağıthane, Pendik, Sarıyer, Şişli, Silivri, Üsküdar, Zeytinburnu ve Kadıköy olmak üzere 21 belediye başkanlığına yetki devri gerçekleştirilmiştir.

Yetki devri yapılan belediyeler tarafından Bakanlığımıza 3'er aylık dönemler halinde katı yakıt denetimleri envanter tabloları gönderilmektedir. Yetki devri yapılan belediyelerce gönderilen tablolara göre 2011-2012 yılları itibarıyla (2012 Ekim-Kasım-Aralık ayları hariç) 97 adet katı yakıt denetimi yapılmıştır.

3-Bakanlığımızca yürütülen Marmara Hava Kalitesi Projesi kapsamında İstanbul'da kurulan Marmara Temiz Hava Merkezinin görevlerinden biri İstanbul'u da içine alan Marmara Bölgesindeki 11 il için emisyon envanteri çalışmasını yaparak, hava kirliliği kaynaklarının (ısınma, trafik-karayolu, denizyolu ve havayolu, sanayi) kirliliğe neden olma oranlarını hesaplamaktır. Bu çalışma sonucunda, her bir kirlilik kaynağının hava kirliliğine etkisi hesaplanarak kirlilik azaltımı için hangi kaynakta önlem alınması gerektiği ortaya konulacaktır.

4-İstanbul İli'ne içme suyu sağlanan havzaların korunmasına ilişkin her türlü görev, yetki ve sorumluluk İstanbul Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nde bulunmaktadır.

İstanbul İli, Eyüp ve Arnavutköy İlçelerine yapılması planlanan İstanbul Bölgesi 3. Havalimanı projesi ile ilgili olarak 19.09.2012 tarihinde Bakanlığımıza yapılan başvuru ile projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatılmış bulunmaktadır.

17.07.2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği uyarınca 06.11.2012 tarihinde İstanbul İlinde "ÇED Sürecine Halkın Katılımı Toplantısı", 09.11.2012 tarihinde ise İstanbul Bölgesi 3. Havalimanı Projesi için hazırlanacak olan ÇED Raporunun kapsamının belirlenmesi amacıyla Bakanlığımızda "Kapsam ve Özel Format Belirleme Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

Ancak; proje için seçilen alanda kurulu bulunan enerji yatırımları hakkında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı görüşünün alınması ve hazırlanacak formata yansıtılabilmesi için yukarıda bahsedilen toplantıların ardından projeye ilişkin ÇED Raporu Özel Formatı hazırlama süreci durdurulmuştur.

Ç

ÇED süreci içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesi, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemler ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımı ile oluşturulan bir komisyon tarafından incelenmektedir.

İstanbul Bölgesi 3. Havalimanı Projesi için oluşturulan İnceleme Değerlendirme Komisyonu'na, proje alanının su kaynaklarına ve içme suyu havzalarına olan mesafesi dikkate alınarak İSKİ Genel Müdürlüğü ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı DSİ Genel Müdürlüğü ve Su Yönetimi Genel Müdürlüğü de dahil edilmiştir.

Projeye ilişkin hazırlanacak ÇED Raporu Özel Formatında söz konusu kurumların su kaynakları ile ilgili görüşleri de yansıtılacaktır. Netice itibari ile projeye ilişkin ÇED Raporu henüz hazırlanmamış olup, süreç içerisinde su kaynaklarına olabilecek etkiler ve alınacak önlemlerle birlikte diğer etkiler de irdelenecektir.

4